

**Onderzoek door
politie en justitie
naar het overlijden**

**Informatie
voor een
naaste**

Iemand die dicht bij u staat is overleden. We condoleren u met dit verlies. Naast alle emoties is dit vaak een drukke tijd waarin er veel op u afkomt. Daar komt dit onderzoek naar het overlijden bij.

In deze folder leggen wij u uit waarom de politie, de forensisch arts en het Openbaar Ministerie dit onderzoek uitvoeren. Wij kunnen ons voorstellen dat u hier vragen over heeft, zoals: Waarom voert de politie een onderzoek uit? En: Wat doet de forensisch arts? In deze folder vindt u antwoorden op deze en andere veelgestelde vragen. U kunt deze folder ook gebruiken om bijvoorbeeld aan uw familie of buurtbewoners uit te leggen wat er is gebeurd.

Waarom een onderzoek naar het overlijden?

Na het overlijden probeert een arts vast te stellen waaraan iemand is overleden. Vaak is dat een huisarts of behandelend arts die de medische geschiedenis van de overledene kent. De arts kan daardoor beoordelen of iemand is overleden aan een ziekte; dit noemen we een *natuurlijk overlijden*. Als deze arts er niet zeker van is dat het een natuurlijk overlijden is, dan moet deze arts het onderzoek overdragen aan een forensisch arts. Dat staat in de wet. Een forensisch arts is

gespecialiseerd in het beoordelen van de aard van het overlijden.

Wie doen het onderzoek?

Tactisch en forensisch rechercheurs van de politie voeren samen met de forensisch arts het onderzoek uit. We noemen dit het overlijdensonderzoek. Na het onderzoek leggen zij hun bevindingen voor aan een officier van justitie van het Openbaar Ministerie, die eindverantwoordelijk is als het een niet-natuurlijk overlijden is.

Waar vindt het onderzoek plaats?

Het onderzoek vindt meestal plaats op de plek waar de overledene is gevonden, bijvoorbeeld in huis of buiten. Maar dat kan niet altijd, want soms is die plek er niet geschikt voor. In dat geval brengen we de overledene naar een mortuarium. Als het onderzoek wel op de plek zelf kan plaatsvinden, vragen we aan u om tijdens het onderzoek ergens anders naartoe te gaan.

Wat gebeurt er bij het onderzoek?

Het onderzoek bestaat uit twee delen: onderzoek van het lichaam van de overledene en onderzoek van de omgeving van de overledene. De onderzoekers dragen meestal beschermende kleding, zoals een witte overall, handschoenen en een mondkapje.

Onderzoek van het lichaam

De forensisch arts onderzoekt het lichaam in samenwerking met de forensisch rechercheurs. De forensisch arts beoordeelt de oorzaak van het overlijden. Daarvoor wordt de overledene meestal ontkleed. De forensisch arts kan verschillende dingen onderzoeken, soms gebeurt dit in opdracht van de officier van justitie. In sommige gevallen neemt de forensisch arts bloed en urine af voor onderzoek naar stoffen die invloed hebben op het overlijden, zoals drugs en geneesmiddelen. De forensisch arts kan de lichaamstemperatuur opmeten om het tijdstip van overlijden

Hoe zit het onderzoek in elkaar?

1

Een arts probeert vast te stellen waaraan iemand is overleden. Is het niet zeker of het om een natuurlijk overlijden gaat? Dan wordt het onderzoek overgedragen aan een forensisch arts.

Arts

Forensisch arts

Forensisch onderzoeker

Tactisch onderzoeker

Familieagent

Slachtofferhulp Nederland

3

De officier van justitie is eindverantwoordelijk als het gaat om niet-natuurlijk overlijden.

Openbaar Ministerie

2

Rechercheurs van de politie voeren samen met de forensisch arts het onderzoek uit. Hun bevindingen leggen zij voor aan het Openbaar Ministerie.

Vragen achteraf? Dan kunt u terecht bij de familieagent, tactisch onderzoeker of Slachtofferhulp Nederland.

zo nauwkeurig mogelijk te bepalen. De forensisch arts heeft contact met de behandelend arts of huisarts om informatie te krijgen over de gezondheid en het medicijngebruik van de overledene.

Onderzoek van de omgeving

De forensisch en tactisch rechercheurs van de politie onderzoeken de omgeving van de overledene. Dat doen zij om zo goed mogelijk te kunnen reconstrueren wat er is gebeurd en onder welke omstandigheden uw naaste is overleden.

Tijdens het onderzoek kunnen de tactisch rechercheurs vragen aan u stellen over het privéleven van uw naaste. Uw antwoorden kunnen helpen om te achterhalen wat er gebeurd is. U kunt informatie die misschien belangrijk is voor het onderzoek gerust kwijt bij de tactisch rechercheurs. U kunt ook vragen stellen aan hen.

Wat zijn de mogelijke uitkomsten van het onderzoek?

Het onderzoek kan tot verschillende conclusies leiden. Welke zijn dat?

Natuurlijk overlijden

Stellen de forensisch arts en de politie vast dat het toch om een natuurlijk overlijden gaat? Dan ronden zij het onderzoek af. De forensisch arts geeft een verklaring van natuurlijk

overlijden af aan de gemeente. Als nabestaande kunt u de uitvaart van uw naaste in gang zetten.

Ongeval of zelfdoding

Als de forensisch arts en de politie denken dat het gaat om een ongeval of om zelfdoding, dan geven zij dit door aan de officier van justitie. De officier beslist of er verder onderzoek gedaan moet worden of dat het onderzoek wordt afgerond. Als het onderzoek wordt afgerond, kunt u als nabestaande de uitvaart van uw naaste in gang gaan zetten.

Misdrijf

Denkt de officier van justitie dat het om een misdrijf gaat? Dan gaat het onderzoek over in een strafrechtelijk opsporingsonderzoek. Er wordt dan een nader onderzoek op het lichaam uitgevoerd, een zogeheten *gerechtelijke sectie*. U krijgt daar informatie over van het Nederlands Forensisch Instituut. U mag nog niet bij het lichaam van uw naaste komen.

Verder onderzoek is nodig

Is na het onderzoek nog steeds niet duidelijk waaraan

uw naaste is overleden? Dan is meer onderzoek nodig. U mag meestal nog niet bij het lichaam van uw naaste komen.

Hoe hoor ik wat de uitkomst van het onderzoek is?

De tactisch rechercheurs of de forensisch arts bespreken met u wat de uitkomst van het onderzoek is. Bij een natuurlijk overlijden doen we geen onderzoek om de precieze oorzaak van het overlijden vast te stellen.

Medische obductie

Wilt u meer weten over de doodsoorzaak van uw naaste? Of wilt u weten of er erfelijke gezondheidsrisico's zijn? Dan kunt u een behandelend arts of de huisarts van de overledene vragen om een zogeheten *medische obductie*. Dat is een inwendig en uitwendig onderzoek dat een patholoog uitvoert, dus een gespecialiseerde arts in het ziekenhuis. Het is van belang deze wens tijdig kenbaar te maken. De forensisch arts, de behandelend arts of de huisarts kan u advies geven over de mogelijkheden en de eventuele kosten daarvan.

U kunt bij Slachtofferhulp Nederland terecht voor emotionele steun en begeleiding bij het stellen van vragen aan politie en justitie. Kijk op slachtofferhulp.nl of bel 0900-0101

Wat gebeurt er na het onderzoek?

Het kan gebeuren dat de recherche of de forensisch arts tijdens het onderzoek iets heeft gevonden waarmee u liever niet geconfronteerd wordt. Als u dat wilt, kunt u een gespecialiseerd schoonmaakbedrijf inschakelen. Vraag gerust aan de rechercheurs of de uitvaartondernemer of zij u daarbij kunnen helpen.

Waar kan ik terecht met vragen?

Mogelijk werd u overvallen door het overlijden en het daarmee gepaarde onderzoek. Het is daarom begrijpelijk dat u misschien niet meer precies

weet wat er allemaal is gebeurd. U krijgt de contactgegevens van een tactisch rechercheur of een familieagent. U kunt contact opnemen met hen om het onderzoek nog eens te bespreken of om vragen te stellen. Gaat het om een misdrijf en is er een opsporingsonderzoek gestart? Dan krijgt u twee familierechercheurs toegewezen die u op de hoogte houden van het opsporingsonderzoek.

De huisarts van de overledene ontvangt informatie van de forensisch arts. Voor medische vragen kunt u daarom terecht bij die huisarts. Wilt u meer

informatie, dan kan de huisarts contact leggen met de forensisch arts.

Politie.nl

Deze informatie over het overlijdensonderzoek is ook beschikbaar op de politie.nl site. Kijk daarvoor op politie.nl > onderwerpen > overlijdensonderzoek.

Persoonlijke aantekeningen

Persoonlijke aantekeningen

